

SAOPĆENJE ZA ŠTAMPU

Objavljeno u srijedu 17. decembra 2003. godine

Okončana revizija Agrokomerca koju je naredio Dom za ljudska prava

Dom za ljudska prava primio je od Fondacije za OdRaz – Projekt PTAC, koja implementira kredite Svjetske banke za tehničku pomoć u privatizaciji, Konačni izvještaj o reviziji vlasničke strukture “Agrokomerca” d.d.. Ova revizija je naredena odlukom Doma o prihvatljivosti i meritumu od 8. marta 2003. godine u predmetima br. CH/00/5134, CH/00/5136, CH/00/5138 i CH/01/7668 ŠKRGIĆ, ČERIMOVIĆ, MURTIĆ i Udruženje za zaštitu nezaposlenih dioničara “Agrokomerca” protiv Federacije Bosne i Hercegovine. Revizorska kuća, Deloitte & Touche iz Češke Republike, utvrdio je da je oko 9,67 procenata kapitala “Agrokomerca” d.d. u privatnom vlasništvu, a da je ostalo državni kapital. Dom sada očekuje od organa vlasti Federacije da poduzmu sve naophodne mjere da osiguraju propisno i brzo provođenje rezultata revizije, uključujući propisnu registraciju nove vlasničke strukture “Agrokomerca” d.d., izdavanje pojedinačnih dioničkih potvrda svakom od podnosilaca prijava u skladu sa Zakonom o vrijednosnim papirima Federacije, kao i sazivanje skupštine dioničara u skladu sa zakonom.

Činjenice

Predmet se odnosio na bezuspješne pokušaje podnosilaca prijava da ostvare svoja prava koja potražuju kao dioničari “Agrokomerca” d.d.

Podnosioci prijava Muhamed Škrgić, Raska Čerimović i Fikret Murtić i članovi Udruženja za zaštitu nezaposlenih dioničara “Agrokomerca” bili su zaposleni u “Agrokomercu” u Velikoj Kladaši. Svi oni tvrde da posjeduju dionice preduzeća koje su navodno stekli u periodu od 1991. do 1994. godine po takozvanoj “Markovićevoj šemi” privatizacije. Podnosioci prijava navode da su takve dionice stekli kao djelimične isplate za lične dohotke i po drugim osnovama.

Podnosioci prijava se žale da su im osporena prava da učestvuju u procesu odlučivanja u “Agrokomercu” i da ostvaruju druga dionička prava od 1994. godine do danas. Uz to, Skupština Unsko-sanskog kantona je 17. jula 1997. godine donijela odluku kojom se “uspostavlja lista preduzeća na području Unsko-sanskog kantona prema kojima ovlaštenja i obaveze vlasnika po osnovu državnog kapitala vrši vlada Kantona”. Čini se da strane tumače ovu odluku tako da se “Agrokomerc” proglašava isključivo državnim vlasništvom. Na osnovu zaključka o odobrenju Agencije za privatizaciju Federacije, “Revsar”, preduzeće za reviziju i konsalting iz Sarajeva, donijelo je 7. marta 2001. godine odluku o rezultatima svoje nove revizije u vezi sa transformacijom vlasništva “Agrokomerca”. U novoj reviziji “Revsar” je zaključio da kapital upisanih internih dionica nije propisno i efektivno formiran; radi toga “Revsar” je u procesu revizije taj kapital u potpunosti poništio u korist državnog kapitala. Podnosioci prijava osporavaju valjanost obje ove odluke kao i svakog drugog zvaničnog akta koji ih lišava njihovih prava kao dioničara “Agrokomerca”.

Odluka Doma o prihvatljivosti i meritumu

U svojoj odluci o prihvatljivosti i meritumu od 8. marta 2003. godine Dom je zaključio da su podnosioci prijava stekli zaštićenu “imovinu” u njihovim uplaćenim internim dionicama u “Agrokomercu” za koje je plaćanje izvršeno po osnovu sljedećeg: a) trajnih uloga; b) izdvajanja dijelova ličnih dohodaka, bilo po mjesečnoj osnovi u periodu 1991. do 1994., ili po godišnjoj osnovi za 1992.; c) raspodjelom dobiti za 1992. u srazmjeri s iznosom uplaćenih internih dionica. Rješenjem o rezultatima obnovljene revizije “Revsara” od 7. marta 2001., kojim su sve interne dionice poništene u korist državnog kapitala u “Agrokomercu”, podnosioci prijava su lišeni ove zaštićene imovine. Pored toga, u vršenju djelotvorne isključive kontrole nad upravljanjem u “Agrokomercu” d.d.,

organi vlasti Federacije su izvršili dalje uplitanje u prava podnosilaca prijava na učestvovanje u upravljanju i raspodjeli dobiti "Agrokomerca" d.d. u odnosu na njihove uplaćene interne dionice. S obzirom na to, Federacija nije djelovala "pod uslovima predviđenim zakonom". Prema tome, Dom je zaključio da je Federacija prekršila prava podnosilaca prijava zaštićena članom 1 Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Pravni lijekovi

Dom je formulisao pravni lijek koji će podnosiocima prijava omogućiti da vrate vlasništvo nad njihovim uplaćenim internim dionicama i ostvaruju prava na upravljanje i učestvovanje koja prirodno i zakonski proističu iz tih dionica. Prema tome, Dom je Federaciji Bosne i Hercegovine izdao sljedeće naredbe: a) da poduzme sve neophodne korake radi priznavanja podnosilaca prijava kao imalaca internih dionica u odnosu na iznos njihovih uplaćenih internih dionica u "Agrokomerca" d.d. i da podnosiocima prijava osigura ostvarivanje prava na upravljanje na osnovu ovih dionica, kako je opisano u ovoj odluci; b) da, o svom trošku, angažuje međunarodno priznate revizore, uz strogo poštivanje pravila za najbolju praksu u nabavci za međunarodne tendere, da izvrše reviziju radi utvrđivanja cjelokupne sadašnje vlasničke strukture "Agrokomerca" d.d., u skladu s odlukom Doma i u skladu s Međunarodnim knjigovodstvenim standardima i Međunarodnim revizorskim standardima; c) nakon okončanja revizije da poduzme sve neophodne radnje da osigura propisno i brzo provođenje rezultata revizije, uključujući propisnu registraciju nove vlasničke strukture "Agrokomerca" d.d., izdavanje pojedinačnih dioničkih potvrda svakom od podnosilaca prijava u skladu sa Zakonom o vrijednosnim papirima Federacije, kao i sazivanje skupštine dioničara u skladu sa zakonom, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana uručenja rezultata revizije. Pored toga, Dom je donio nekoliko zaključaka kao međumjere koji daju mogućnost podnosiocima prijava da učestvuju u upravljanju "Agrokomercom" d.d. do rezultata nove revizije. Dom je odbio zahtjeve podnosilaca prijava za kompenzaciju materijalne štete.

Primjedba: Dom neće distribuirati kopije revizorskog izvještaja.